

MKB-toets Omgevingsloket

Rapportage – v2.0

Datum 26 januari 2023
Status Definitief

Colofon

Projectnaam	MKB-Toets DSO-Omgevingsloket
Versienummer	2.0

Inhoud

1	Samenvatting MKB-toets Omgevingsloket	7
2	Inleiding	10
3	Het DSO-Omgevingsloket	12
4	Status DSO-Omgevingsloket	13
4.1	<i>Algemeen</i> 13	
4.2	<i>Gerealiseerd</i> 14	
5	Status per functionaliteit	17
5.1	<i>AANVRAGEN</i> 17	
5.2	<i>MIJN OMGEVINGSLOKET</i> 17	
5.3	<i>VERGUNNINGCHECK</i> 18	
5.4	<i>MAATREGELEN OP MAAT</i> 18	
5.5	<i>REGELS OP DE KAART</i> 21	
6	Continuïteit, ook na inwerkingtreding van de Omgevingswet	22
7	Bijlage 1. Deelnemers aan MKB-toets en overzicht van branches die zijn betrokken in de voorafgaande periode	24

1 Samenvatting MKB-toets Omgevingsloket

Is het DSO-Omgevingsloket gereed voor inwerkingtreding van de Omgevingswet?
 Het antwoord is 'ja'. Het MKB-bedrijfsleven verwacht dat een inwerkingtredingsdatum van 1-1-2024 voldoende tijd geeft om de bevindingen die tijdens de MKB-toets zijn gedaan op te lossen. Hierdoor hebben bedrijfsleven en overheid ruimere voorlichtings- en anticipeertijd die noodzakelijk wordt geacht en heeft het bedrijfsleven tenminste 6 maanden oefentijd voor inwerkingtreding van de Omgevingswet. De MKB-toets heeft aangetoond dat het Omgevingsloket werkbaar is. De 'must-haves' zijn in beeld en worden vóór inwerkingtreding gerealiseerd in afstemming met het MKB-bedrijfsleven. Voor inwerkingtreding van de Omgevingswet zal het loket gevuld zijn met de complete dataset voor inwerkingtreding en de MKB-toets bevindingen zijn dan verwerkt. Het MKB-bedrijfsleven vindt het echter essentieel dat het werk van de taskforce Maatregelen op maat wordt voortgezet met het produceren van verdiepende vragenbomen bij Maatregelen op maat.

Inleiding

Naar aanleiding van de motie van de Tweede Kamer over de MKB-toets op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) hebben Aandeslag, MKB Nederland, VNO-NCW, Metaalunie en BOVAG destijds afspraken gemaakt over de wijze waarop uitvoering gegeven wordt aan de motie: een gezamenlijke aanpak in drie fasen. In het kader van de derde en laatste fase heeft een MKB-toets plaatsgevonden in de week van 16 t/m 20 januari 2023. Brancheorganisaties BOVAG, Metaalunie, NRK, VNCI en Cumela hebben 6 ondernemers¹ uit hun achterban naar voren geschoven om deel te nemen aan de MKB-toets op basis van door de deelnemers ingebrachte specifieke praktijkcases, gericht op verschillende onderdelen van het DSO-Omgevingsloket (zoals algemene milieuregels, vergunnings- en meldingsplicht, eisen in het omgevingsplan). Gebruiksgemak en de vraag of de (MKB) ondernemer in staat is, zonder hulp van een adviseur, de algemene milieueisen te achterhalen en een relatief eenvoudige aanvraag in te dienen, respectievelijk een melding te doen, stonden daarin centraal. Het is duidelijk dat voor meer complexe aanvragen wel extern advies nodig kan zijn.

Resultaat

De MKB-toets is volgens afspraak verlopen. Verreweg de meeste deelnemers waren in staat om zelfstandig hun eigen casus uit te voeren in het DSO-Omgevingsloket, gegevens op te vragen of te checken en een aanvraag in te dienen. Er zijn in totaal 89 bevindingen genoteerd, waaronder een aantal dubbelingen uit de verschillende toetsen, die allen betrekking hebben op onduidelijkheden, verbetermogelijkheden en noodzakelijke aanpassingen in de digitale formulieren (content) in het Omgevingsloket. Deze kunnen in de reguliere processen worden meegenomen zodat ze voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn opgelost. Het geconsolideerde overzicht van bevindingen is gedeeld met de betrokken mkb branches.

De deelnemende ondernemers gaven als feedback op het onderdeel 'algemene milieuregels' dat het DSO-Omgevingsloket technisch werkt, maar nog niet MKB vriendelijk is ingericht (op het moment van de MKB-toets), zodat soms een extern adviseur noodzakelijk werd geacht om de algemene milieueisen te achterhalen. Hier dienen op meerdere gebieden nog specifieke vragenbomen opgenomen te worden om het MKB hierin te begeleiden in het zelfstandig kunnen raadplegen van de informatie. Op het onderdeel Vergunningcheck verwacht het MKB in de praktijk goed

¹ Bijlage 1: Deelnemers aan MKB-toets en overzicht van branches die zijn betrokken in de voorafgaande periode

met het Omgevingsloket te kunnen werken en spreekt het waardering uit voor het ontwerp en de overzichtelijkheid van het Omgevingsloket.

Maatregelen op maat

Bij één van de zes toetsen (Metaalunie) ontstond teleurstelling omdat de vragenbomen voor laswerkzaamheden nog niet gerealiseerd waren. Metaalunie heeft de hand gereikt om te helpen bij het doorvoeren van de verbeteringen.

Het DSO-Omgevingsloket vervangt o.a. AIMonline (Activiteitenbesluit Internet Module) en het MKB-bedrijfsleven wil een gelijkwaardig dienstverleningsniveau in het DSO-Omgevingsloket zoals ze gewend is van AIMonline.

Doel is minimalisatie van het aantal irrelevante maatregelen voor milieubelastende activiteiten. Middel is filtering op toepassingsbereik en kenmerken.

Conform de gemaakte afspraken met het bedrijfsleven zijn voorafgaand aan de MKB-toets 129 nieuwe vragenbomen met toepassingsbereik voor de prioriteit 1 en 2 milieubelastende maatregelen toegevoegd aan het Omgevingsloket en is ervoor gezorgd dat in het Excel maatregelen-overzicht bestand handmatig verdiepend gefilterd kan worden zodat het eindresultaat vergelijkbaar is met dat uit AIM. Deze beide functionaliteiten zijn beproefd bij de MKB-toets en werken zoals beoogd, maar deze tijdelijke maatregel levert geen duurzaam werkbaar MKB-vriendelijke oplossing op.

Wat wil het MKB nog gerealiseerd zien

Een duurzame oplossing is, dat ook voor de verdiepende filtering op kenmerken vragenbomen aan Maatregelen op maat in het Omgevingsloket worden toegevoegd ten behoeve van een gelijkwaardig gebruiksgemak als AIM. Om dit mogelijk te maken wordt in het eerste kwartaal van 2023 de software aangepast. Het uitvoerend team heeft de realisatie van de verdiepende vragenbomen opgenomen in het portfolio voor 2023 en werkt door aan de vragenbomen voor Maatregelen op maat.

Het streven is om voor 1 januari 2024 extra filtering voor de 129 milieubelastende activiteiten te realiseren. Hiertoe zal in het eerste kwartaal van 2023 een analyse worden gedaan om te kijken bij welke activiteiten de meeste winst te behalen is. In intensief overleg met het bedrijfsleven zal op basis daarvan worden gezien welke activiteiten als eerst worden opgepakt. Begin derde kwartaal 2023 zal worden gezien of de planning loopt en of er extra capaciteit nodig is.

Het bedrijfsleven is bereid actief bij te dragen aan de kwaliteitscyclus van de vragenbomen in het DSO-Omgevingsloket.

Concrete maatregelen die voor inwerkingtreding gerealiseerd worden

- Laden van definitieve content (digitale formulieren met indieningsvereisten van alle bestuurslagen) in de productieomgeving van het DSO-Omgevingsloket conform planning zodra de inwerkingtredingdatum definitief is vastgesteld, zoals:
  - AMvB's en Omgevingsregeling van het Rijk met bijbehorende vragenbomen
  - N2000-gebieden
  - Bruidsschat voor alle gemeenten met bijbehorende vragenbomen
  - Bruidsschat voor waterschappen die hem willen met bijbehorende vragenbomen en waterschapsverordeningen voor de waterschappen die bij inwerkingtreding willen publiceren met bijbehorende vragenbomen

- 12 provinciale omgevingsverordeningen met bijbehorende voorbereidingsbesluiten en vragenbomen
- Oplossen bevindingenlijst n.a.v. de MKB-toets en oplossen van bevindingen zoals de conclusietekst 'waarschijnlijk hebt u geen vergunning of melding nodig' en 'bel uw gemeente' waardoor ondernemer geen duidelijkheid verkrijgt via het DSO-Omgevingsloket. Oplevering van aangepaste software t.b.v. verdere verfijning/ verdieping van de vragenbomen voor Maatregelen op maat begin tweede kwartaal 2023. Aansluitend vindt de start plaats met verder verfijnen van vragenbomen door toevoegen van extra kenmerkvrage bij de content voor de groep van 129 milieubelastende activiteiten. Het beoogd resultaat is dat de maatregelen-overzichten specifiekere zijn en niet-relevante voorschriften zoveel mogelijk worden weg gefilterd.
- Structureel (vervolg)overleg met bedrijfsleven t.b.v. bepalen volgorde en beoordelen werking verfijnende vragenbomen voor Maatregelen op maat.
- Extra opleidingsaanbod voor bedrijvenondersteuners van brancheorganisaties die direct ondersteuning kunnen bieden aan leden.
- Brancheorganisaties kunnen te allen tijde terugvallen op ondersteuning door IPLO, ook bij het afhandelen van vragen van ondernemers. IPLO fungeert dan als een één loket functie voor brancheorganisaties. Bedrijven kunnen terecht bij hun huidige contacten bij de overheid en afgesproken is dat men vanuit het DSO-Omgevingsloket voor vragen over de werking van het loket ook terecht kan bij IPLO.
- Ondersteuning door IVBB (Instituut voor Verenigingen, Branches en Beroepen) bij het attenderen van brancheorganisaties op de inwerkingtreding van de Omgevingswet

2 Inleiding

Naar aanleiding van de motie van de Tweede Kamer over de MKB-toets op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) hebben Aandeslag, MKB Nederland en VNO-NCW destijds afspraken gemaakt over de wijze waarop uitvoering gegeven wordt aan de motie: een gezamenlijke aanpak in drie fasen. De eerste fase is medio 2021 afgerond en bestond uit een algemene presentatie aan vertegenwoordigers van het bedrijfsleven over het DSO. In de tweede fase is geoefend in het DSO-Omgevingsloket op basis van een voorbeeldcasus. In de derde en laatste fase is vanaf september 2021 met brancheorganisaties en ondernemers getest en geoefend in DSO-werkplaatsen op basis van door het bedrijfsleven ingebrachte specifieke praktijkcases. Inzichtelijkheid, continuïteit in dienstverlening en gebruiksgemak stonden daarin centraal. De betrokken partijen vinden de Omgevingswet als zodanig een goed idee.

Deze rapportage is als factsheet vormgegeven. De inhoud van dit rapport, en de lijst met nog openstaande vragen, opmerkingen en nog te realiseren zaken die in dit rapport zijn samengevat, zijn besproken met de vertegenwoordigers van de branches² die zijn betrokken bij de MKB-toets periode.

Afbeelding 1: Startpagina van het DSO-Omgevingsloket

² Zie bijlage 1 – Deelnemers aan MKB-toets en overzicht van branches die zijn betrokken in de voorafgaande periode

Door het uitstel van de inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet in oktober 2022 werd een nieuwe werkelijkheid gecreëerd. In het bestuurlijk overleg van de minister voor VRO met de voorzitters van de grote bedrijvenkoepels op 19 oktober jl. werd o.a. afgesproken dat een MKB-toets plaats ging vinden in de IKT3³ periode. Aandeslag heeft in overleg met de branches en het IKT team in de week van 16 t/m 20 januari 2023 de MKB-toets gefaciliteerd. De brancheorganisaties hebben samen met de programmaorganisatie van Aandeslag voor een stevige inzet gezorgd om de MKB-toets in zo'n korte periode te kunnen uitvoeren.

De betrokken branches spreken hun waardering uit voor de reeds gerealiseerde stappen, warme contacten en de structurele betrokkenheid. 'Verzwaarde dijkbewaking' rondom inwerkingtreding, zodat initiatiefnemers met een eventuele hulpvraag snel weer door kunnen, wordt geapprecieerd. De branches willen door met de Omgevingswet en geven aan de ondersteuning van de implementatie met o.a. DSO-werkplaatsen en structurele overlegtafels graag te continueren.

3 Het DSO-Omgevingsloket

Het DSO-Omgevingsloket omvat vijf functionaliteiten:

- *Aanvragen*; voor het indienen van vergunningaanvragen, meldingen en informatieplichten.
- *Mijn Omgevingsloket*; hierin worden alle onderhanden en ingediende aanvragen en meldingen voor de initiatiefnemer bewaard. Vanuit deze functionaliteit kunnen aanvragen worden aangevuld of ingetrokken en kunnen nieuwe aanvragen en meldingen aan het project worden toegevoegd.
- De *Vergunningcheck*; helpt (niet-professionele) initiatiefnemers te bepalen welke plichten gelden voor hun initiatief. Indien een vergunning-, melding- of informatieplicht geldt of het initiatief zodanig is dat het bevoegd gezag persoonlijk contact nodig acht kan de initiatiefnemer direct doorgaan naar de aanvragenfunctionaliteit.
- *Maatregelen op maat*; om aan de wettelijke vereisten te kunnen voldoen bij bijvoorbeeld milieubelastende activiteiten (MBA) kan een bedrijf de te nemen maatregelen en voorschriften oproepen en downloaden. Onder Maatregelen op maat vinden burgers en bedrijven ook algemene zorgplichten.
- *Regels op de kaart*; met behulp van filters en een gekozen locatie op een kaart kan de initiatiefnemer of belanghebbende de (specifieke) regels oproepen die gelden op die locatie voor de gekozen activiteiten, per bestuurslaag. Er is een aparte knop voor ontwerpbesluiten.

4 Status DSO-Omgevingsloket

4.1 Algemeen

De productieomgeving van het DSO-Omgevingsloket wordt in de aanloop naar inwerkingtreding (IWT) gevuld met de definitieve gegevenssets (content) waarna het omgevingsloket op datum van inwerkingtreding wordt 'aan' gezet. Hiervoor is het wachten op definitieve helderheid over de inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet. Zodra deze er is, kan de definitieve inwerkingtreding-content op de productieomgeving geladen worden. In de definitieve content zit o.a.:

- AMvB's en Omgevingsregeling van het Rijk met bijbehorende vragenbomen
- Bruidsschat voor alle gemeenten met bijbehorende vragenbomen*
- Bruidsschat voor waterschappen die hem willen met bijbehorende vragenbomen* en waterschapsverordeningen voor de waterschappen die bij inwerkingtreding willen publiceren met bijbehorende vragenbomen
- 12 provinciale omgevingsverordeningen met bijbehorende voorbereidingsbesluiten en vragenbomen

* Gemeenten ontvangen de 'bruidsschat' inclusief digitale formulieren met vragenbomen in de productieomgeving (voor aanvragen, checken en Maatregelen op maat). Zij kunnen zelf, al voor inwerkingtreding, aanvullingen en wijzigingen voorbereiden, bijvoorbeeld ter vergroting van de dienstverlening. Vanaf 4 weken na inwerkingtreding kunnen gemeenten de bruidsschat wijzigen of vervangen door een eigen omgevingsplan, dit is overgangsrechtelijk zo geregeld. De voorbereidingen hiertoe, zoals het ter inzage leggen van een ontwerp-wijziging, kunnen nu al gestart worden. Een definitieve wijziging kan ook voor inwerkingtreding bekend worden gemaakt, maar mag niet eerder inwerking treden dan 4 weken na de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Waterschappen kunnen kiezen of ze op inwerkingtreding starten met de bruidsschat (met de mogelijkheid voor het doorvoeren van wijzigingen (voor en na inwerkingtreding) ter vergroting van de dienstverlening) of met een door hen zelf te publiceren initiële versie van de waterschapsverordening.

Het DSO-Omgevingsloket biedt de mogelijkheid om bij iedere vraag of optie in de vragenbomen bij alle functionaliteiten een toelichting toe te voegen inclusief plaatjes en linkjes naar extra informatiebronnen. Bevoegde gezagen mogen zelf bepalen hoever ze daar in willen gaan. Dit is een continu proces om de dienstverlening aan burgers en bedrijven uit te breiden.

De DSO-werkplaatsen in het kader van de MKB-toets periode zijn uitgevoerd in de oefenomgeving van het DSO-Omgevingsloket. Ook de MKB-toets in januari 2023 heeft in de oefenomgeving plaatsgevonden. Hier waren op dat moment de definitieve versie van de bruidsschat inclusief alle vragenbomen en de meest actuele versie (t/m juli 2022) van de AMvB's en de Omgevingsregeling inclusief vragenbomen beschikbaar (ruim 1000 digitale formulieren voor veelvoorkomende activiteiten voor Vergunningcheck, Aanvragen, Maatregelen op maat). Hiermee werd de beschikbare content vanuit het Rijk bij inwerkingtreding van de Omgevingswet zeer dicht benaderd. Ook bevatte de oefenomgeving oefenversies van de verordening voor alle provincies en waterschappen. Het vullen met productiecontent is een continu proces en ook in de oefenomgeving wordt nog voortdurend verder aangevuld en verfijnd. Aan de werkplaatsen per branche is deelgenomen door echte bedrijven. Het betrof deelnemers die in hun bedrijf nu ook regelmatig met de huidige voorzieningen OLO, AIMonline en Ruimtelijkeplannen.nl werken. Hun kwalitatieve feedback bevestigde slimme ontwerpkeuzes in het DSO-Omgevingsloket en waren zeer behulpzaam bij het optimaliseren van het omgevingsloket. De

betrokken brancheorganisaties werden gevraagd ondernemers te werven uit hun achterban om deel te nemen aan de MKB-toets. In totaal werden 6 cases aangemeld. Voor de MKB-toets sessies is uitgegaan van relatief eenvoudige praktijkcases die de ondernemer eerder met de huidige voorzieningen zonder hulp van een adviseur heeft ingediend.

De software-releases in de productieomgeving lopen gelijk op met de releases op de oefenomgeving van het DSO-Omgevingsloket zodat in de DSO-werkplaatsen geoefend is en wordt met een technisch identiek omgevingsloket als bij inwerkingtreding in productie wordt genomen. De meldingen over eventuele verstoringen of onduidelijkheden die in de loop van de tijd o.a. door het bedrijfsleven zijn ingediend zijn meegenomen in de verbeter- en voortbrengingsprocessen van Aandeslag en DSO en inmiddels opgelost. In de periode van juni 2021 t/m december 2022 zijn in totaal ruim 440 vragen, wensen en bevindingen door het bedrijfsleven gemeld. Deze zijn beantwoord en de lijst is gedeeld met de deelnemers en gedeeld tijdens landelijke terugkoppelmomenten van de ervaringen met DSO-werkplaatsen. Wensen zijn beoordeeld en indien gehonoreerd op de wensenlijst geplaatst voor realisatie na inwerkingtreding. Nog openstaande vragen, wensen en bevindingen zijn door werkplaatsbegeleiders besproken met de betreffende branches en waar nodig verwerkt in deze rapportage. De DSO-oefenwerkplaatsen blijven aangeboden worden, ook na inwerkingtreding indien daar behoefte aan is.

Bedrijven kunnen via hun huidige contacten en kanalen met hun gemeente, waterschap, provincie, omgevingsdienst, etc. blijven communiceren. Voor de structurele afhandeling van vragen, wensen en bevindingen, ook blijvend na inwerkingtreding, zijn primaire processen ingericht bij o.a. het bevoegd gezag, het Informatiepunt Leefomgeving (Iplo.nl) en de Tactische Beheerorganisatie (TBO) van het DSO. Brancheorganisaties kunnen te allen tijde terug vallen op ondersteuning door IPLO.

4.2

Gerealiseerd

De feedback uit pilots, gesprekken en werkplaatsen met het bedrijfsleven heeft bijgedragen aan het continue ontwikkel-/verbeterproces en het leerproces van gebruikers en ontwikkelaars van het DSO-Omgevingsloket. Het heeft bijgedragen aan:

- Kunnen oefenen met het DSO-Omgevingsloket. In de DSO-werkplaatsen zijn de deelnemers ervaringsgericht ('zelf achter de knoppen') meegenomen in het DSO-Omgevingsloket. Een gebruikersinstructie om goed zelfstandig te kunnen oefenen ontbrak bij eerdere oefengelegenheden nog. Inmiddels is in het DSO-Omgevingsloket een helpcentrum beschikbaar dat zowel ervaren als nieuwe gebruikers van het omgevingsloket helpt bij het navigeren in het omgevingsloket en het gebruiken van alle functionaliteiten. Voor inwerkingtreding wordt nog een korte gebruikersinstructie (quickstarter-card) gemaakt om nieuwe gebruikers snel op weg te helpen.

De 'learning loop' blijft, ook na inwerkingtreding, een dynamisch proces, omdat er een overgangsperiode is met overgangsrecht tot eind 2029. Bij inwerkingtreding wordt het afgesproken inwerkingtredingsniveau aangehouden dat minimaal nodig is voor continuering van de dienstverlening, zodat bedrijven aan hun wettelijke plichten kunnen voldoen. Na inwerkingtreding wordt het DSO-Omgevingsloket mede aan de hand van gebruikersfeedback verder doorontwikkeld en uitgebouwd.

Vanaf november 2020 worden pilots met het bedrijfsleven uitgevoerd. Daar is veel van geleerd en bevindingen hebben geleid tot aanpassingen. Sinds juni 2021 worden DSO-werkplaatsen aangeboden specifiek voor het bedrijfsleven en belangenorganisaties en worden webinars georganiseerd waarvan de opnames beschikbaar blijven via de Aandeslag en Iplo websites en het Aandeslag youtube kanaal. De implementatieondersteuning van Aandeslag blijft ook na inwerkingtreding doorlopen.

- Informatie of bedrijven iets moeten doen bij inwerkingtreding. Het is een tijd lang onduidelijk geweest wat de Omgevingswet concreet betekent voor bedrijven die niets wijzigen in hun bedrijfsvoering. In samenspraak met de brancheorganisaties, VNO-NCW en MKB-Nederland is door BZK formele voorlichting opgesteld die de onzekerheid wegneemt. Voor de transitie van het huidige regime naar de Omgevingswet geldt overgangsrecht. Voor verreweg de meeste bedrijven geldt dat als ze niets aan de bedrijfsvoering wijzigen ze niets hoeven te doen. Op de website van het Informatiepunt Leefomgeving (iplo.nl) zijn specifieke⁴ (startpunt bedrijven) informatiepagina's gepubliceerd met o.a. de formele voorlichting⁵ en met was-woord tabellen die inzicht bieden aan bedrijven met milieubelastende activiteiten.
- Voor bedrijven herkenbare tegel. De eerste versies van het DSO-Omgevingsloket waren vooral gericht op vergunningchecks en aanvragen. De voor bedrijven relevante functie Maatregelen op maat (o.a. voor milieubelastende activiteiten) was slecht te vinden. Een voor het bedrijfsleven duidelijker herkenbare 'tegel' was gewenst. Er is met prioriteit een volledig nieuw ontwerp van de landingspagina van het DSO-Omgevingsloket gerealiseerd waarbij de functionaliteiten 'Aanvragen', 'Regels op de kaart' en 'Maatregelen op maat' op gelijkwaardig niveau passen in het ontwerp (zie afbeelding 1). Het MKB-bedrijfsleven was betrokken bij het ontwerp en de teksten voor de landingspagina van het DSO-Omgevingsloket.
- Geharmoniseerde terminologie en content. Om het DSO-Omgevingsloket voor de gebruiker toegankelijk en begrijpelijk te houden wordt een landelijk beheerde lijst gebruikt op B1 taalniveau voor werkzaamheden en zoekwoorden in de vergunningcheck. Voor de herkenbaarheid zijn vragenbomen, terminologie, icoontjes en plaatjes (deels) overgenomen uit de huidige voorzieningen OLO (omgevingsloket online), AIMonline, ruimtelijkeplannen.nl en meldpunt bodembescherming. De geharmoniseerde werkzaamheden zijn gekoppeld aan de juridische activiteiten van de bevoegde gezagen zodat vanuit de vergunningcheck, naar aanleiding van de plichtenconclusie direct de juiste juridische activiteiten zijn geselecteerd op het aanvraagformulier.
- Robuustheid en performance. Tijdens drukke testperiodes in het verleden kon het wel eens gebeuren dat het DSO-Omgevingsloket traag werd of een foutmelding gaf. De relevante bevindingen uit de DSO-werkplaatsen zijn waar mogelijk gereproduceerd en inmiddels opgelost. Tijdens de recente indringende ketentestperiodes en tijdens speciale 'load testen' zijn de robuustheid en performance van het DSO opnieuw flink op de proef gesteld, vergelijkbaar met een gelijktijdig gebruik van het DSO-Omgevingsloket door een veelvoud van het normale aantal gebruikers in de huidige voorzieningen. Hierbij bleef het DSO-Omgevingsloket voldoende functioneren.

4 <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/implementatie/startpunten-implementatie/startpunt-bedrijven/>

5 <https://iplo.nl/regelgeving/regels-voor-activiteiten/overgangsrecht/omgevingswet-betekent-bedrijven/>

- Monitoring. Naast gebruikerstesten die regelmatig plaatsvinden als onderdeel van het reguliere proces wordt het gebruik van het omgevingsloket in de praktijk gevolgd met monitoringsoftware met als doel optimalisering van het DSO-Omgevingsloket. Denk daarbij aan zaken als klikpaden, hoe navigeren gebruikers door het omgevingsloket, scroll- en muisbewegingen in het omgevingsloket, op welke pagina komen gebruikers binnen, voltooiën ze checks en aanvragen en via welke pagina verlaten ze het omgevingsloket weer. Eventuele aandachtspunten worden zo inzichtelijk en kunnen worden aangepakt. De monitoring vindt geanonimiseerd plaats en is AVG-proof.
- Continuering ondersteuning aan bedrijfsleven. De implementatie-ondersteuning voor het bedrijfsleven is uitgebreid met een versterkte serviceketen rond inwerkingtreding-datum, doorlopend in het jaar na inwerkingtreding. Beoogd resultaat: snelle (directe) ondersteuning aan gebruikers die hulp nodig hebben tijdens het gebruik van het DSO-Omgevingsloket.
- Calamiteitenmanagement. Naar aanleiding van vragen vanuit het bedrijfsleven is een calamiteitenorganisatie opgezet en bemenst. Functionarissen doorlopen simulatie- en oefendagen. Het calamiteiten management is in de basis ingericht zodat in geval van een grootschalige dreiging of ongewenste gebeurtenis de dreiging kan worden weggenomen en eventuele schadelijke gevolgen worden beperkt.
- Informatie voor gebruikers van de huidige voorzieningen (OLO, AIMonline, Ruimtelijkeplannen). In de huidige voorzieningen wordt de definitieve datum van inwerkingtreding na definitieve vaststelling duidelijk gecommuniceerd. Dit is voorbereid. Het indienen van aanvragen en meldingen via AIMonline en OLO kan tot middernacht op de dag voor inwerkingtreding. Vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet worden nieuwe aanvragen en meldingen via het DSO-Omgevingsloket ingediend. Het OLO accepteert dan geen nieuwe verzoeken meer. Lopende aanvragen kunnen nog een half jaar worden aangevuld via OLO, daarna via e-mail of post (dit op de reeds bekende werkwijze). Voor het opvragen van maatregelen-overzichten kent het DSO-Omgevingsloket de 'Maatregelen op maat' functionaliteit. Het huidige AIMonline verwijst vanaf inwerkingtreding van de Omgevingswet door naar de 'Maatregelen op maat'-functionaliteit in het DSO-Omgevingsloket.
- Anderen machtigen
In het DSO-Omgevingsloket is voorzien dat initiatiefnemers soms anderen willen machtigen om voor hen een aanvraag voor te bereiden en/of in te dienen. Voor het open stelsel voor derden is de ketenmachtiging voor eHerkenning gerealiseerd ten behoeve van grootgebruikers zoals netbeheerders.

5 Status per functionaliteit

5.1 **AANVRAGEN**

Direct vanaf de datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet kunnen initiatiefnemers vergunningaanvragen, meldplichten en informatieplichten die vallen binnen de Omgevingswet indienen via het DSO-Omgevingsloket. Opmerking: voor activiteiten die overgaan van lokale verordeningen naar het omgevingsplan die niet zijn opgenomen in de bruidsschat geldt een overgangperiode. Voor die activiteiten blijft de huidige werkwijze gelden totdat ze zijn opgenomen in het omgevingsplan.

Wat wordt nog gerealiseerd en afgemaakt in de periode tot inwerkingtreding (IWT) voor 'aanvragen':

- Laden van definitieve content (digitale formulieren met indieningsvereisten van alle bestuurslagen) in de productieomgeving van het DSO-Omgevingsloket. Hiermee wordt gestart zodra de definitieve datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet vaststaat.
- Oplossen bevindingenlijst n.a.v. de MKB-toets

Conclusie: de Aanvragen-functionaliteit is productie gereed. Het DSO-Omgevingsloket wordt voor inwerkingtreding met de definitieve inwerkingtreding content gevuld. De 'must haves' die het bedrijfsleven heeft aangegeven die beschikbaar moeten zijn kunnen voor inwerkingtreding worden afgerond.

Waar wordt na inwerkingtreding mee verder gegaan:

- Het DSO-Omgevingsloket als geheel wordt doorontwikkeld voor alle functionaliteiten. Planningen worden per kwartaal definitief gemaakt en uitgevoerd, dit lopende proces wordt gecontinueerd.
- Bevoegde gezagen nemen het DSO bij inwerkingtreding in gebruik en gaan aanvullingen, wijzigingen en verbeteringen in content (zoals aanvraagformulieren) doorvoeren. Dit is een continu proces. De indieningsvereisten zijn altijd gekoppeld aan de juridische grondslag in het bijbehorende omgevingsbesluit (zoals een omgevingsplan)
- Het Landelijk asbestvolgsysteem (LAVS) moet nog aan het DSO worden gekoppeld. Aan DSO-zijde is succesvol getest met de koppeling. LAVS moet de koppeling nog realiseren. De planning van LAVS is autonoom.
- Kunnen hergebruiken van activiteiten en ingevulde gegevens uit eerdere aanvragen

5.2 **MIJN OMGEVINGSLOKET**

Zodra de initiatiefnemer start met Aanvragen moet hij/zij inloggen. Tijdens het invullen van een aanvraag of melding worden alle ingevulde gegevens tussentijds automatisch opgeslagen. Indien vanuit de vergunningcheck wordt doorgedaan naar het aanvragen van de betreffende activiteiten worden de relevante activiteit- en plichtgegevens behouden en meegenomen. Zolang de sessie in de browser actief blijft, blijven de gegevens behouden. Bij tussentijds verlaten van het omgevingsloket kan via 'Mijn Omgevingsloket' het betreffende onderhanden project worden opgehaald en geopend waarna de initiatiefnemer verder kan gaan waar hij was gebleven. Bij een reeds ingediende aanvraag kunnen aanvullingen/wijzigingen worden gedaan die na definitief maken worden verzonden aan de behandelaar bij het bevoegd gezag. De opgeslagen gegevens in 'Mijn Omgevingsloket' zijn

uitsluitend toegankelijk voor de initiatiefnemer en door hem gemachtigen. Initiatiefnemers ontvangen een notificatie voor projecten waar langer dan 11 maanden geen activiteit op is geweest. De initiatiefnemer heeft dan nog een maand de tijd om eventuele actie te ondernemen voordat het project wordt verwijderd.

Conclusie: de functionaliteit Mijn Omgevingsloket is productie gereed.

5.3

VERGUNNINGCHECK

Bij datum inwerkingtreding van de Omgevingswet kunnen initiatiefnemers en belanghebbenden met behulp van vragenbomen een check doen om te bepalen welke plicht(en) van toepassing zijn in relatie tot de werkzaamheden in het kader van het initiatief/ project op de betreffende projectlocatie.

Wat wordt nog gerealiseerd en afgemaakt in de periode tot inwerkingtreding voor de 'Vergunningcheck':

- Laden van definitieve content (digitale formulieren met vragenbomen om te bepalen welke plicht geldt) in de productieomgeving van het DSO-Omgevingsloket (voor de werkzaamheden die regelmatig tot zeer vaak worden gebruikt o.b.v. gebruikscijfers OLO en AIM conform advies AC-ICT). Hiermee wordt gestart zodra de definitieve datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet vaststaat.
- Oplossen bevindingenlijst n.a.v. de MKB-toets en oplossen van bevindingen zoals de conclusietekst 'waarschijnlijk hebt u geen vergunning of melding nodig' en 'bel uw gemeente' waardoor ondernemer geen duidelijkheid verkrijgt via het DSO-Omgevingsloket.

Conclusie: de Vergunningcheck-functionaliteit is productie gereed en bij inwerkingtreding is het DSO-Omgevingsloket gevuld met de definitieve inwerkingtreding content. Alle 'must haves' zijn voor inwerkingtreding afgerond.

Waar wordt na inwerkingtreding mee verder gegaan:

- Het DSO-Omgevingsloket als geheel wordt doorontwikkeld voor alle functionaliteiten. Planningen worden per kwartaal definitief gemaakt en uitgevoerd, dit lopende proces wordt gecontinueerd.

5.4

MAATREGELEN OP MAAT

De 'tegel' Maatregelen op maat heeft in het nieuw gerealiseerde ontwerp van het DSO-Omgevingsloket een gelijkwaardigere plaats op de landingspagina van het omgevingsloket gekregen zodat deze functionaliteit duidelijk herkenbaar is voor het bedrijfsleven.

De functionaliteit Maatregelen op maat heeft hetzelfde voorzieningenniveau als het huidige AIMonline: de maatregelen en voorschriften voor de activiteiten die nu in AIMonline beschikbaar zijn, zitten ook in het DSO. De resultaten kunnen worden gedownload als pdf- of als Excel-bestand. Het is tijdens het oefenen in DSO-werkplaatsen opgevallen dat de presentatie nog niet optimaal was: het aantal getoonde maatregelen in de resultaat-pdf was in bepaalde gevallen substantieel groter** dan in AIMonline, terwijl er niets substantieel gewijzigd was in de desbetreffende onderliggende regelgeving. We hebben een taskforce opgericht om deze constatering te analyseren, de oorzaak te vinden, met verbetervoorstellen te komen en deze te realiseren. Uit de analyse bleek dat bepaalde maatregelen/voorschriften meer dan één keer in het resultaat terechtkwamen en dat er nauwelijks filtering plaatsvond. De ontworpen werking van het DSO-

Omgevingsloket voor de functionaliteit Maatregelen op maat is zodanig dat de informatie compleet getoond wordt, zodat de initiatiefnemer geen voorschriften kan missen.

De taskforce onderzocht diverse scenario's en stelde een oplossing in drie fasen voor:

- Voor de MKB-toets: extra vragenbomen met het toepassingsbereik voor de meest opgevraagde (129) activiteiten. Dit is inmiddels gerealiseerd voor 123 van de 129 activiteiten.
- Na de MKB-toets: realiseren noodzakelijke aanpassingen in de DSO-Omgevingsloket software en regelbeheer software om verdiepende vragenbomen te kunnen beheren, verwerken en tonen (gepland in eerste kwartaal 2023)
- Na oplevering van de aangepaste software: verdiepende vragenbomen opstellen zodat het aantal maatregelen echt op maat in het resultaat overzicht terecht komt (gepland in tweede kwartaal 2023 en verder).
- Filtermogelijkheden op kenmerken in Excel maatregelen bestand bieden ter overbrugging van de periode tot verdiepende vragenbomen klaar zijn

**Een voorbeeld is 'stookinstallatie': zonder filtering via vragenbomen is het resultaat een pdf met 160 pagina's met maatregelen en voorschriften. Dat wordt veroorzaakt doordat aan 'stookinstallatie' meerdere toepassingsbereiken zijn gekoppeld. Filteren op toepassingsbereik en kenmerken zorgt voor een flinke reductie van het aantal regels, waarna alleen de informatie overblijft die bij het betreffende toepassingsbereik hoort. Het filteren op toepassingsbereik gebeurt door middel van vragenbomen en het verdiepend filteren op kenmerken kan na het downloaden (handmatig) in het Excel bestand (maar niet in het pdf bestand). Die mogelijkheid, om over een compleet overzicht te beschikken waarin men zelf kan filteren werd door andere deelnemende bedrijven wel gewaardeerd omdat de initiatiefnemer dan, bijvoorbeeld bij een investeringsvraagstuk, de maatregelen en voorschriften van verschillende brandstoffen goed kan vergelijken. Opmerking: het aantal maatregelen en voorschriften hebben een causaal verband met de juridische regels in wet- en regelgeving. Het DSO-Omgevingsloket ontsluit deze gegevens maar kan die niet veranderen.

Tijdens de MKB-toets bleek dat dat in de huidige content-opzet voor laswerkzaamheden de laswerkzaamheden (in de DSO-vragenstructuur) "op dezelfde hoop gegooid" worden als zo'n beetje alle metaalbewerkingen. Om een MKB vriendelijker DSO-Omgevingsloket te krijgen moet veel meer onderscheid gemaakt (kunnen) worden tussen de verschillende werkzaamheden (in de metaal, maar voor andere mkb-bedrijven buiten de metaal). Meer en betere DSO-vragen leiden tot een betere DSO-output. De nu aangereikte optie om verder te filteren in het Excel-bestand is wat betreft Metaalunie nog niet de acceptabele eindoplossing. Dit omdat de ondernemer in het betreffende Excel-bestand zichzelf vragen moet stellen waarvoor de parate kennis mogelijk ontbreekt. In het Excel-bestand worden alle milieueisen vermeld, van hele lichte eisen tot de zwaarste eisen. Er wordt wel vermelding gemaakt van verschillende lasklassen (zoals I en II en III tot en met VII), maar geen toelichting gegeven welke lasprocessen met welke las-toevoegmateriaal/las-elektroden daaronder vallen. In het Excel-bestand staan de relevante hoeveelheden las-toevoegmateriaal/las-elektroden en de uitzonderingen nog niet vermeld. Metaalunie heeft de hand gereikt om hierbij te helpen.

Wat wordt nog gerealiseerd in de periode tot 1-1-2024 voor 'Maatregelen op maat':

- Toevoegen van vragenbomen met toepassingsbereik aan de content voor milieubelastende activiteiten om de maatregelen-overzichten meer op maat te

maken voor de resterende 6 van de 129 belangrijkste en meest gebruikte milieubelastende activiteiten (prio 1 en 2).

- Oplevering van aangepaste software t.b.v. verdere verfijning/ verdieping van de vragenbomen voor Maatregelen op maat begin tweede kwartaal 2023. Aansluitend vindt de start plaats met verder verfijnen van vragenbomen door toevoegen van extra kenmerkfragen bij de content voor de groep van 129 milieubelastende activiteiten. Het beoogd resultaat is dat de maatregelen-overzichten specifiekier zijn en niet-relevante voorschriften zoveel mogelijk worden weg gefilterd.
- Het streven is om voor 1 januari 2024 extra filtering voor de 129 milieubelastende activiteiten te realiseren. Hiertoe zal in het eerste kwartaal van 2023 een analyse worden gedaan om te kijken bij welke activiteiten de meeste winst te behalen is. In intensief overleg met het bedrijfsleven zal op basis daarvan worden gezien welke activiteiten als eerst worden opgepakt. Begin derde kwartaal 2023 zal worden gezien of de planning loopt en of er extra capaciteit nodig is.
- Toevoegen van vragenbomen met toepassingsbereik aan de content voor milieubelastende activiteiten om de maatregelen overzichten meer op maat te maken voor de prio 3 milieubelastende activiteiten
- Structureel (vervolg)overleg met bedrijfsleven t.b.v. bepalen volgorde en beoordelen werking verfijnende vragenbomen voor Maatregelen op maat.
- Laden van alle definitieve content (digitale formulieren met vragenbomen t.b.v. de overzichten van maatregelen en voorschriften) in de productieomgeving van het DSO-Omgevingsloket. Dit verloopt volgens planning zodra de datum van inwerkingtreding definitief is.
- Oplossen bevindingenlijst n.a.v. de MKB-toets
- Extra opleidingsaanbod voor bedrijvenondersteuners van brancheorganisaties die direct ondersteuning kunnen bieden aan leden.

Waar wordt na inwerkingtreding mee verder gegaan:

- Verbetercyclus op basis van feedback vanuit praktijkgebruik.
- Het DSO-Omgevingsloket als geheel wordt doorontwikkeld voor alle functionaliteiten. Planningen worden per kwartaal definitief gemaakt en uitgevoerd, dit lopende proces wordt gecontinueerd.

Vanuit enkele MKB-branches kwam het verzoek voor een opvolger voor de Regelhulp Brandveiligheid waarvan in 2017 werd besloten deze uit de lucht te halen. Dit besluit stond los van de inwerkingtreding van de Omgevingswet. De desbetreffende beleidsdirectie heeft niet anders besloten waardoor dit buiten scope van het Omgevingsloket is voor het DSO-Omgevingsloket. De informatie is in een andere vorm beschikbaar op Iplo.nl, het BBL en de Helpdesk Bouwregelgeving. In het hoogbestuurlijk overleg van 19 oktober 2022 is toegezegd dat in 2024 wordt gestart met dit digitale hulpmiddel voor de algemene brandveiligheidsvoorschriften.

Conclusie: de functionaliteit Maatregelen op maat is bij inwerkingtreding gereed voor productie (=alle 'must have' maatregelen en voorschriften voor mba's beschikbaar). De gebruiksvriendelijkheid wordt in het eerste jaar na inwerkingtreding verder geoptimaliseerd tot een vergelijkbaar niveau als de huidige voorziening AIMonline.

5.5 REGELS OP DE KAART

Bij datum inwerkingtreding van de Omgevingswet kunnen initiatiefnemers en belanghebbenden alle huidige besluiten en vigerende bestemmingsplannen uit Ruimtelijkeplannen en alle nieuwe omgevingsbesluiten in het kader van de Omgevingswet raadplegen met zoekingen via o.a. locatie, bestuurslaag, type besluit of document. Hierbij is het ook mogelijk om te tijdreizen in Omgevingswetbesluiten en kennis te nemen van ontwerpbesluiten. Voor gemeenten en waterschappen die op datum inwerkingtreding nog geen definitief omgevingsplan resp. waterschapsverordening hebben geldt een overgangperiode tot eind 2029 (gemeenten) resp. 2 jaar na inwerkingtreding datum (waterschappen). De huidige content in Ruimtelijkplannen.nl wordt niet gekopieerd naar het DSO, maar wordt via het DSO-Omgevingsloket ontsloten uit de huidige voorziening.

Wat wordt nu gerealiseerd en afgemaakt in de periode tot inwerkingtreding:

- Laden van definitieve content (digitale omgevingsbesluiten zoals omgevingsvisies, omgevingsverordeningen, AMvB's, omgevingsregeling, N2000-gebieden, Bruidsschatten) in de productieomgeving van het DSO-Omgevingsloket en o.a. Officiële Bekendmakingen, wetten.nl. Dit verloopt volgens planning zodra de datum van inwerkingtreding definitief is. Waar nodig worden de vastgestelde tijdelijke aanvullende maatregelen (TAM) ingezet.

Conclusie: De functionaliteit Regels op de kaart is productie gereed en bij inwerkingtreding een volwaardig vervanger van het huidige Ruimtelijkeplannen. Alle 'must haves' zijn voor inwerkingtreding afgerond.

6 Continuïteit, ook na inwerkingtreding van de Omgevingswet

Niet alleen de periode tot aan inwerkingtreding is voor het bedrijfsleven belangrijk, juist ook in de periode na inwerkingtreding is ondersteuning voor het bedrijfsleven gewenst. Er geldt immers een overgangperiode tot eind 2029, het DSO-Omgevingsloket wordt de komende jaren nog verder uitgebreid en gemeenten en waterschappen die gebruik maken van de overgangperiode gaan hun omgevingsbesluiten publiceren. Dat biedt ruimte aan het bedrijfsleven om te participeren in de planvorming bij de respectievelijke overheden.

De minister voor VRO heeft toegezegd dat het programma Aan de slag nog een jaar na inwerkingtreding doorloopt. Daarna worden de activiteiten ondergebracht in de 'lijn'. Met de versterkte serviceketen wordt gezorgd dat er bij de inwerkingtreding sprake is van zogenaamde 'verzwaarde landelijke en regionale dijkbewaking'. Op deze manier wordt er voor gezorgd dat de expertise bij bevoegde gezagen en uitvoeringsorganisaties verder wordt opgebouwd en geborgd.

De ontwikkelteams die het DSO-Omgevingsloket gebouwd hebben ronden de laatste stukken af voor inwerkingtreding en werken ook aan de voorbereiding van de uitbouw en doorontwikkeling van het DSO-Omgevingsloket. Dit zodat er geen gat valt in de ontwikkelingen in 2023 en verder.

Continuïteit in de dienstverlening aan bedrijven vinden BZK, het programma Aandeslag, brancheorganisaties en de andere belangenorganisaties belangrijk. De verwachting is dat in de aanloop naar inwerkingtreding en de periode kort na inwerkingtreding er een toenemende vragenstroom zal zijn. Bijvoorbeeld over hoe het DSO-Omgevingsloket werkt en waar bedrijven informatie en voorschriften kunnen vinden. Bedrijven kunnen terecht bij hun huidige contacten bij de overheid en afgesproken is dat men vanuit het DSO-Omgevingsloket voor vragen over de werking van het loket ook terecht kan bij Iplo.

Brancheorganisaties kennen hun achterban het beste en spreken hun taal. Dat geldt ook voor de cirkel van adviseurs en adviesbureaus die nu ook worden ingezet voor de begeleiding van complexe projecten en aanvragen. Naast de diverse kanalen waarlangs al opleidingen worden aangeboden, worden in de maanden vlak voor inwerkingtreding extra train-de-trainer opleidingsdagen gepland voor bedrijven-/ledenondersteuners van brancheorganisaties, de cirkel van adviseurs rondom branches en medewerkers van bedrijven die zelf de kennis willen vergaren over alle functionaliteiten en content in het DSO-Omgevingsloket.

Het Informatiepunt Leefomgeving bestaat al vele jaren en zal nog vele jaren de dagelijkse ondersteuning bij vragen, wensen en bevindingen m.b.t. het DSO-Omgevingsloket en de Omgevingswet gaan bieden aan de mensen die bij en namens de overheid gebruikers van het DSO-Omgevingsloket en de Omgevingswet ondersteunen. Mochten zich voor inwerkingtreding onverwacht nog blokkerende issues voordoen dan worden ze met de hoogste prioriteit door calamiteitenmanagement opgepakt en ook na inwerkingtreding behoort het afhandelen van storingen of bevindingen tot de kerntaken van Iplo en TBO.

Ook al is digitalisering en online werken aan de orde van de dag en gaat het DSO-Omgevingsloket in productie, warm menselijk contact zal altijd mogelijk blijven. Overheden en uitvoeringsorganisaties bereiden zich voor op de inwerkingtreding en begrijpen dat een dergelijk nieuw systeem als het DSO-Omgevingsloket bij de

gebruikers in het begin vragen oproept, dat het misschien niet helemaal vlekkeloos werkt en dat niet iedereen even snel is met het werken met een nieuw digitaal systeem. Gemeenten, waterschappen, provincies en rijkspartijen zijn er om het bedrijfsleven te helpen in de geest van de Omgevingswet.

Voor de dialoog over de content (o.a. vragenbomen en digitale formulieren in het DSO) is met het bedrijfsleven een zogenaamde 'Ronde Tafel' gestart. In overleg met het bedrijfsleven is afgesproken om deze ronde tafel ieder kwartaal een structureel vervolg te geven om de betrokkenheid van het bedrijfsleven te borgen.

Op dit moment vindt wekelijks een stakeholderoverleg plaats waar onder meer de vertegenwoordigers van een aantal (MKB) branches en VNO-NCW en MKB Nederland zijn vertegenwoordigd. Dit overleg wordt gewaardeerd, de bedoeling is het overleg na inwerkingtreding ook door te laten lopen. De vorm en frequentie zal in overleg met het bedrijfsleven worden bepaald.

Er zijn diverse platforms waarin het bedrijfsleven participeert: 4x/jaar COGO (centraal operationeel gebruikers overleg), 4x per jaar NWOOG (netwerkoverleg) waarin gebruikers, TBO, SBO, koepels en overheden participeren.

Conclusie

Er zijn op dit moment nog een aantal (hierboven benoemde) zaken die voor inwerkingtreding worden opgelost. Bij inwerkingtreding van de Omgevingswet en ingebruikname van het DSO-Omgevingsloket werkt misschien nog niet alles optimaal. Partijen zijn zich hier van bewust en er zijn geen blokkerende issues die ingebruikname in de weg staan. Waar nodig zijn tijdelijke aanvullende maatregelen (TAM's) voorzien om continuïteit te waarborgen. Na inwerkingtreding wordt het DSO-Omgevingsloket doorontwikkeld, waarbij het bedrijfsleven nadrukkelijk een plek aan tafel heeft en inbreng voor de doorontwikkeling kan leveren. De planning voor doorontwikkeling van het DSO wordt per kwartaal gemaakt en uitgevoerd (agile manier van werken).

7 Bijlage 1. Deelnemers aan MKB-toets en overzicht van branches die zijn betrokken in de voorafgaande periode

Deelnemers MKB-toets

- Autobedrijf in Ulft
- Automobielbedrijf in Haastrecht
- Verpakkingsbedrijf in Oosterhout
- Metaalbedrijf in Raalte
- Metaalbedrijf in Budel-Dorplein
- Grond- en groenrecyclingbedrijf in Wateringen

In de MKB-toets periode (juni 2021 t/m januari 2023) hebben pilots, werksessies, stakeholderinventarisatie en DSO-werkplaatsen plaatsgevonden met vertegenwoordigers (en achterban) van o.a.:

- BNA
- Bouwend Nederland
- BOVAG
- Glastuinbouw Nederland
- KNS
- LTO Nederland
- Metaalunie
- Milieukring Energiebedrijven
- MKB-Nederland
- NBOV
- Netbeheer Nederland
- NRK
- NVDE
- Veras
- Vereniging Afvalbedrijven
- Vewin
- VNCI
- VNO-NCW
- VVVF
- Cumela

Daarnaast heeft in de eerste helft van 2022 een online stakeholder participatie plaatsgevonden waar nog meer bedrijven en branches aan deelnamen.

Betrokkenheid bedrijfsleven

Het bedrijfsleven is van meet af aan betrokken bij de Omgevingswet. Bij de totstandkoming van de wet- en regelgeving zijn met name VNO-NCW, MKB-Nederland, Metaalunie, BOVAG, VNCI en Bouwend NL betrokken. Ook de Neprom heeft in sommige stadia meegedacht.

Bij de implementatie van de Omgevingswet spelen het DSO-Omgevingsloket en de communicatie richting bedrijven en ondernemers een rol. Dit overzicht heeft betrekking op het DSO-Omgevingsloket en dan met name de MKB-toets.

Er zijn met het bedrijfsleven diverse overlegstructuren. Het Netwerkoverleg gebruikers (NWOG) en het Coördinatieoverleg gebruikers (COGO) zijn zeer breed samengesteld, ook met vertegenwoordigers van buiten het bedrijfsleven. Beide gremia komen een paar keer per jaar bijeen.

Sinds driekwart jaar is er wekelijks overleg met vertegenwoordigers van de meest betrokken branches. De focus in dat overleg ligt op het DSO-Omgevingsloket en dan met name op de MKB-toets. In dat overleg is de voortgang besproken en is gekomen tot selectie van de bedrijven en branches die mee hebben gedaan aan de werkplaatsen en toetsen.

Naast deze reguliere gremia heeft enkele malen overleg plaatsgevonden over specifieke onderwerpen. Zo is bijvoorbeeld in oktober hoogambtelijk overleg geweest met verschillende organisaties waarin onder meer gesproken is over de brief van de Neprom die aan de beide Kamers was gestuurd.

Tevens heeft in maart-juni 2022 een internetconsultatie plaatsgevonden waaraan vele tientallen bedrijven en ondernemers hebben deelgenomen. Opmerkingen en vragen betroffen met name het DSO-Omgevingsloket. Ook zijn individuele ondernemers uitgenodigd deel te nemen aan DSO-werkplaatsen.

Tot slot kan hier vermeld worden dat de minister in oktober jl. en in januari jl. overlegd heeft met de voorzitters van de meest betrokken branches. Op basis van dit overzicht zijn afspraken gemaakt over het vervolg op de MKB-toets, zodat de inwerkingtreding van de Omgevingswet op verantwoorde wijze kan plaatsvinden.